

Monumentnummer*: 521331

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 22 april 2002
Kadaster deel/nr 82632/173

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Vught Vught Noord-Brabant

Locatiennaam Locatieomschrijving
Vught

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Vught L 3337

Omschrijving**

Inleiding

De VILLA "Craijenstein" is gelegen in een grote tuin in landschappelijke stijl met vijver op de hoek Helvoirtseweg - J.F. Kennedylaan. De villa werd in 1890 gebouwd. Het pand vertoont stijlelementen van de Neo-Renaissance en de Neo-Gotiek. In 1918 onderging de villa in opdracht van de toenmalige bewoonster, mejuffrouw A. van Lanschot een verbouwing en uitbreiding, uitgevoerd naar ontwerp van Eduard Cuypers: de loggia in de oostelijke gevel van de villa werd omgebouwd tot een gesloten erker, de hoofdingang werd verlegd van de westelijke gevel naar de oostelijke gevel en het pand werd aan de noord- en westgevel uitgebreid met een tweetal eenlaags aanbouwen voor een tochtportaal en een dienstbodenkamer met bergruimte. Achter de villa ligt een sterk gemoderniseerd koetshuis met woning, dat niet binnen de bescherming wordt opgenomen. Omstreeks 1949 kwam het pand in bezit van de schoenfabriek N.V. Ivo van Haren, die de tijdens de Tweede Wereldoorlog beschadigde villa herstelde en in gebruik nam als bedrijfspand. Hierbij onderging met name het interieur van de villa enige modernisering. Thans heeft de villa nog steeds een functie als kantoorpand.

Omschrijving

De villa heeft een globaal rechthoekige plattegrond met eenlaags aanbouwen aan de noordelijke en westelijke zijde, risalerende partijen met trapgevels aan de oostelijke en zuidelijke zijde en een ronde toren op de zuidwestelijke hoek. Het deels onderkelderde

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

pand telt twee bouwlagen onder een samengesteld zadel- en schilddak, gedekt met leien. Boven het dak twee bakstenen schoorstenen. Boven de voorgevel een uit de oorspronkelijke bouwtijd daterende houten dakkapel met fronton, boven de westgevel een uit 1918 daterende dakkapel en in de overige dakschilden modernere dakvensters. De gevels zijn opgetrokken in gewitte baksteen, met natuurstenen sierelementen, zoals waterlijsten, sluitstenen, etc. Onder de dakrand zijn de gevels gesierd met een tandlijst. In de trapgevels en de hoektoren ijzeren sierankers. In alle gevels vinden we recht gesloten en getoogde vensters met T-ramen, het merendeel met glas-in-lood in de bovenlichten. De villa heeft een asymmetrische gevelopbouw. De oostelijke gevel is opgebouwd uit een risalerende trapgevel met erker, met rechts hiervan een smallere travee, waarin de hoofdingang van de villa is gelegen. Deze ingangspartij wordt gevormd door een houten paneeldeur met zij- en bovenlichten, gevuld met glas-in-lood. Hierboven een getoogd venster met natuurstenen sluitsteen en wenkbrauwboog met lijst, beide donkergrijs geverfd. In de risaliet met trapgevel op de begane grond een driezijdige erker: hierin een deur met rondboogvormig bovenlicht en houten luiken. Hierboven een balkon met smeedijzeren sierhek. De trapgevel is voorzien van drie boogvormige nissen, in de middelste hiervan de balkondeur met glas-in-lood bovenlicht. Hierboven een gevelsteen met het bouwjaar 1890. Boven in de trapgevel een stolpraam met ontlastingsboog. De rijk met hoekpinakels en smeedwerk gesierdetrapgevel wordt aan beide zijden afgesloten door potloodtorentjes.

De zuidelijke gevel, die uitkijkt op de oprijlaan naar de villa, heeft aan de rechterzijde eveneens een risalerende trapgevel met erker, links hiervan een bredere gevelpartij met drie vensterassen en geheel links de ronde hoektoren. Ook hier een driezijdige erker met vensters, waarboven een balkon met smeedijzeren sierhek. Hierboven twee recht gesloten vensters met ontlastingsboog met sluitsteen. Geheel boven in de trapgevel een kleiner recht gesloten venster met stolpraam. De trapgevel wordt hier bekroond met een natuurstenen piron en twee hoger opgetrokken, met ezelsrug afgedekte penanten. In de gevelpartij links van de trapgevel is de grote kamer (oorspronkelijk eetkamer) op de begane grond voorzien van een dubbele openslaande tuindeur met boven- en zijlichten en houten luiken. Deze tuindeur wordt geflankeerd door twee smalle rechtgesloten vensters. Hierboven drie getoogde vensters, aan de bovenzijde gesierd met wenkbrauwbogen en sluitstenen. De hoektoren heeft smalle rechtgesloten vensters, op de eerste verdieping met ontlastingsbogen en gesierd met een rondbooglijst. Onder het kegeldak van de hoektoren zijn natuurstenen waterspuwers in de vorm van dierenkoppen aangebracht.

De westelijke gevel is het meest sober uitgevoerd en telt drie vensterassen. Op de benedenverdieping een rechthoekige aanbouw - toegevoegd tijdens de verbouwing in 1918- die deels ook doorloopt voor de noordgevel. Op de bovenverdieping getoogde vensters, met donkergrijze aanzet- en sluitstenen in de strek. De noordelijke gevel heeft iets links van het midden een eenvoudige tuitgevel, met hiervoor op de begane grond een rechthoekige aanbouw. Links hiervan een smalle, recht gesloten gevelpartij en rechts een bredere recht gesloten gevelpartij. Hierin op de begane grond een vrij breed, modern venster (wijziging uit 1968). Op de bovenverdieping twee recht gesloten vensters met strekken. De aanbouw heeft twee vensters met houten luiken. Boven deze aanbouw een balkon met smeedijzeren sierhek, bereikbaar via een eenvoudige balkondeur. Rechts hiervan een klein venster met glas-in-lood. Boven in de tuitgevel een klein stolpvenster met glas-in-lood. In de smalle gevelpartij links van de tuitgevel is de gevel op de bovenverdieping van een muurnis voorzien. Op de begane grond een recht gesloten venster met houten luiken. Op de noordwestelijke hoek een hoger opgetrokken penant, afgedekt met ezelsrug. In het inwendige zijn onder meer van belang: in de hal een houten trap met ijzeren balustrade, houten lambrizingen en rondboognissen. De vestibule heeft glas-in-loodramen met voorstellingen verwijzend naar de schoenenindustrie, daterend uit 1949 of later. Ook in de salon en zijkamer glas-in-lood bovenlichten uit deze periode. In de salon een stucplafond met bloemenranken, schoorsteen met beschilderde boezem en marmeren schouw. In de zijkamer: stucplafond met putti en bloemenranken, schoorsteen met beschilderde boezem en marmeren schoorsteenmantel.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Aan de zuidzijde van de tuin rondom villa "Craijenstein" ligt een inrijpoort met bakstenen pijlers, waarop twee natuurstenen leeuwen. De poort is voorzien van een smeedijzeren hek.

Waardering

De villa "Craijenstein" is van algemeen belang en bezit cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van het belang van Vught als landelijke nederzetting met vele villa's en landhuizen aan de hoofdwegen naar Tilburg en Eindhoven. De villa is van architectuurhistorisch belang vanwege de bijzondere ornamentiek en het bijzonder materiaalgebruik. De villa bezit ensemblewaarde vanwege de situering, verbonden met Vught als belangrijke landelijke nederzetting. De villa is van belang vanwege de architectonische gaafheid van het exterieur.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis